

ALGEMENE TOELICHTING

Om voor de in Hillegom gekozen vergaderwijze aansluiting te vinden in de Gemeentewet, gebruikt deze verordening de term “raadscommissie”. In de praktijk spreken we alleen over informatiebijeenkomsten en voorrondes.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

De niet genoemde artikelen behoeven geen toelichting.

Artikel 2 Instelling, taken en werkwijze

De taken van de raadscommissie zijn vastgelegd in artikel 82, eerste lid, van de Gemeentewet. Een raadscommissie kan de besluitvorming van de raad voorbereiden en overleggen met het college en de burgemeester.

Voor de raadsperiode die inging na de verkiezingen van 3 maart 2010 is hiertoe gekozen voor twee typen bijeenkomsten: de informatiebijeenkomst en de voorronde. Deze keuze is gebaseerd op de drie stappen in een besluitvormingsproces, te weten Beeldvorming – Oordeelsvorming – Besluitvorming.

Een informatiebijeenkomst wordt belegd als dat wenselijk wordt geacht voor de beeldvorming over een onderwerp of voorstel. In de bijeenkomst laten de fracties zich informeren door of het college en desgewenst ook door inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen.

Een voorronde wordt belegd als dat wenselijk wordt geacht voor de oordeelsvorming. De fracties hebben zich vóór de voorronde voldoende geïnformeerd over het onderwerp of voorstel en gebruiken de voorronde om hun voorlopige politieke standpunten uit te wisselen. Dit biedt de mogelijkheid om het eigen standpunt aan te scherpen of bij te stellen. Ook kunnen fracties in de voorronde peilen of er draagvlak is voor amendementen of moties. Als regel overleggen de fracties na de voorronde nog eenmaal ieder in eigen kring, alvorens op een volgende raadsavond een definitief standpunt in te nemen. De tussenliggende tijd kan ook benut worden om amendementen of moties voor te bereiden. Als er na de voorronde geen tijd meer nodig is ter voorbereiding van de definitieve standpunten, kan op dezelfde raadsavond in de raadsvergadering een besluit genomen worden.

Artikel 3 Samenstelling

De raadsfracties hebben er behoefte aan ook anderen dan gekozen raadsleden te laten deelnemen aan de voorbereiding van de besluitvorming door de raad. Deze zogenoemde burgerleden kunnen de taken van de raadsleden verlichten. Vaak blijkt het burgerlidmaatschap ook een “kweekvijver” voor toekomstige raadsleden. Daarmee dient het niet alleen het fractiebelang, maar ook het gemeentelijk belang.

Op grond van het vierde lid moeten ook niet-raadsleden voldoen aan hetgeen is bepaald in de artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet. Dit betekent onder andere dat zij ingezetene van de gemeente moeten zijn en tenminste achttien jaar, over een geldige verblijfstitel moeten beschikken, hun andere functies openbaar moeten maken en niet tevens bepaalde in de wet genoemde functies mogen vervullen of werkzaamheden mogen verrichten.

Artikel 4 Voorzitter

Artikel 82, vierde lid, van de Gemeentewet schrijft voor dat de voorzitter van een raadscommissie raadslid moet zijn. Om die reden bepaalt artikel 4, eerste lid, dat de raad de voorzitters “uit zijn midden” benoemt.

Artikel 5 Zittingsduur

Een burgerlid neemt deel aan de vergaderingen namens de fractie op wier voordracht hij is benoemd. Lid 3 geeft aan dat een fractie die haar burgerlid niet langer namens de fractie kan of wil laten functioneren, het burgerlidmaatschap kan beëindigen door een mededeling daarvan aan de raad.

Raadsleden zijn lid uit hoofde van hun raadslidmaatschap (artikel 3 eerste lid). De voorzitters en burgerleden zijn door de raad benoemd en kunnen ook door de raad ontslagen worden (lid 4). Dit zou aan de orde kunnen komen als een voorzitter niet meer het vertrouwen van de raad bezit of als een burgerlid bij herhaling informatiebijeenkomsten of voorrondes verstoort en de eigen fractie het burgerlid niet wenst terug te trekken..

Artikel 6 De griffier

De griffier heeft als taak de raadscommissie te ondersteunen. Dit betreft met name logistieke en procedurele ondersteuning van de informatiebijeenkomsten en voorrondes. Indien gewenst kan technische beleidsinhoudelijke ondersteuning door de griffier, via de gemeentesecretaris, uit het reguliere ambtelijke apparaat worden betrokken.

Artikel 7 Vergaderingen

De agendacommissie bepaalt of een informatiebijeenkomst of voorronde wordt belegd. Een verzoek daartoe van een raadslid zal, mits goed onderbouwd, als regel door de agendacommissie worden gehonoreerd. Als de agendacommissie niet van de zin ervan overtuigd is, is de steun van een tweede raadslid uit een andere fractie vereist om het onderwerp toch geagendeerd te krijgen.

Over de openbaarheid van de vergaderingen bevat deze verordening geen bepaling, aangezien artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet hierin voorziet. In deze bepaling wordt artikel 23 Gemeentewet van overeenkomstige toepassing verklaard op raadscommissies. Dit betekent dat de vergaderingen van de raadscommissie in de regel

in het openbaar plaatsvinden. Op verzoek van een vijfde van het aantal leden dat de presentielijst getekend voor de betreffende bijeenkomst heeft of de voorzitter kan de vergadering beslissen om achter gesloten deuren te vergaderen. Van een besloten vergadering wordt een afzonderlijk verslag opgemaakt, dat niet openbaar is tenzij de vergadering anders beslist.

Paragraaf 2 orde van de vergadering

In de verordening is weinig geregeld met betrekking tot de orde van de vergaderingen om de werkwijze zo flexibel mogelijk te houden. De mogelijkheid om een voorstel van orde in te dienen (artikel 15) legt de sturing geheel bij de vergadering zelf.

Artikel 11 Eerststemmend lid bij hoofdelijke stemming

In de informatiebijeenkomsten en voorrondes vindt in het algemeen geen besluitvorming plaats. Voor de enkele keer dat dit wel gebeurt (b.v. voor stemming over een ordevoorstel) is artikel 11 opgenomen.

Artikel 12 Verslag

De informatiebijeenkomsten en voorrondes kennen een steeds wisselende samenstelling. Er is mede daarom voor gekozen de verslagen van deze bijeenkomsten door de raad te laten vaststellen.

Artikel 13 Spreekregels

De nieuwe vergaderstructuur brengt op één raadsavond steeds wisselende deelnemers aan de vergadertafel. Om het voor publiek toch overzichtelijk te houden, is bepaald dat de deelnemers aan een informatiebijeenkomst of voorronde op dezelfde plaatsen zitten als hun fractie tijdens de raadsvergadering.

Artikel 14 Deelname aan de beraadslaging door anderen

Dit artikel maakt het mogelijk dat de raadsfracties zich door niet alleen het college laten informeren. Door derden formeel toe te staan deel te nemen aan de beraadslaging geldt voor hen ook het in artikel 22 Gemeentewet geregelde verschoningsrecht, dat in artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing wordt verklaard op leden van raadscommissies en andere personen die aan de beraadslagingen deelnemen. Uiteraard hebben deze andere sprekers niet dezelfde rechten als de leden. Een andere spreker heeft onder meer geen recht om een voorstel te doen over de orde van de vergadering.

Artikel 17 Geheimhouding

Hetgeen besproken wordt in een besloten vergadering, valt niet van rechtswege onder de geheimhoudingsplicht. Daarvoor is toepassing van de procedure volgens artikel 86 van

de Gemeentewet nodig. Niet alleen een raadscommissie kan geheimhouding opleggen, ook de voorzitter van een raadscommissie, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester kunnen geheimhouding aan een raadscommissie opleggen. Overigens kan een raadscommissie ook geheimhouding opleggen aan de raad of het college ten aanzien van stukken die zij aan de raad of het college overlegt (artikel 25, tweede lid, en artikel 55, tweede lid, van de Gemeentewet). De geheimhouding geldt ten aanzien van eenieder die aanwezig is bij een besloten vergadering of die kennis draagt van stukken ten aanzien waarvan geheimhouding geldt. De geheimhouding geldt totdat het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd, of de raad, haar opheft. Omdat de informatiebijeenkomsten en voorrondes een steeds wisselende samenstelling hebben is ervoor gekozen de raad te laten besluiten over opheffing van geheimhouding.

Artikel 18 Maatregelen van orde

Artikel 26, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet regelt dat de voorzitter van de raad toehoorders die de orde verstoren, kan doen vertrekken en bij volharding in hun gedrag de toezegging kan ontzeggen. Voor raadscommissies ontbreekt een dergelijke bepaling in de Gemeentewet. Dit artikel voorziet hierin.